

Anna Hnat

Od kilku lat w Zachodniopomorskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach, w ramach działalności Barzkowickiego Ośrodka Edukacji Ekologicznej, w październiku odbywają się zajęcia edukacji ekologicznej. W tym roku również odbył się cykl szkoleń warsztatowych „Zasoby przyrody”, w którym wzięło udział 385 dzieci.

Zajęcia te są częścią zadania rocznego pn. „Moja przyjaźń z przyrodą”, dofinansowanego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie.

Placówki (szkoły, przedszkola) uczestniczące w zajęciach otrzymały - sfinansowane ze środków WFOŚiGW w Szczecinie - zeszyty ćwiczeń „Zasoby przyrody” i „Zasoby przyrody dla najmłodszych”, przypinki „Przyjaciel przyrody” oraz torby bawełniane z nadrukiem (mające przypominać o wykorzystywaniu biosurowców zamiast substancji chemicznych i propagować styl życia przyjazny dla środowiska; materiał z włókien naturalnych jako alternatywa dla foliowych woreczków czy materiałów syntetycznych).

W zajęciach brały udział dzieci ze szkół podstawowych i przedszkoli. Zajęcia w sali połączone były z namacalnym kontaktem z otaczającym środowiskiem - poprzez wspólną wędrówkę poprzez okoliczne tereny, stary park podworski, szlakiem naszych obiektów dydaktycznych. W trakcie zajęć w sali omawialiśmy sposoby wykorzystywania zasobów przyrody: odnawialnych źródeł energii, m.in. na przykładzie modelu demonstracyjnego „Energia wiatru, wody i słońca”, tematykę oszczędzania wody i oczyszczania ścieków, rozpoznawaliśmy drzewa liściaste i iglaste oraz omawialiśmy tematykę biosurowców - roślin, które jako biosurowce mogą znaleźć zastosowanie w różnych gałęziach przemysłu, zastępując powszechnie stosowane substancje chemiczne oraz surowce kopalniane. Pod mikroskopem można było również zobaczyć ciekawe preparaty roślinne i zwierzęce. W czasie wspólnych wędrówek szlakiem naszych obiektów dydaktycznych: Biosurowcowego Ogrodu Dydaktycznego, oczyszczalni ścieków, siłowni wiatrowej, kolektorów słonecznych, ścieżki „W przyjaźni z pszczołami”, z dala od wielkomiejskiego zgiełku, gdzie wśród pól i łąk położony jest nasz Ośrodek, pokazywaliśmy powiązania między człowiekiem a otaczającym środowiskiem, pokazywaliśmy również, jakie siły drzemią w przyrodzie. Pragnęliśmy również ukazać bogactwo zasobów przyrody i możliwości w nich drzemiących, nakierować na zmianę sposobie myślenia - odejście od powszechnej chemizacji życia w kierunku powrotu do natury, wykorzystania biosurowców. Chcieliśmy pokazać wzajemne przenikanie się nowoczesnych technologii i sił przyrody.

W czasie zajęć dzieci miały możliwość zapoznania się z ciekawym światem pszczoł i innych owadów zapylających w ramach ścieżki „W przyjaźni z pszczołami”. Pszczoły są ważną częścią ekosystemu - jako zapylacze roślin; są niezbędne w procesie produkcji

żywności. Jako, że w ostatnim czasie nastąpił znaczny spadek liczebności populacji pszczoł i innych owadów zapylających, spowodowany m.in. środkami ochrony roślin, zanikiem siedlisk roślin kwiatowych, czy zróżnicowania krajobrazu, należy systematycznie i wielokierunkowo informować o zagrożeniach wynikających ze zmniejszania się populacji owadów zapylających i ich znaczenia dla bioróżnorodności i stabilności ekosystemów. Dlatego też również podczas zajęć „Zasoby przyrody” dzieci poznawały świat zapylaczy, by mogły zrozumieć, jak bardzo są ważne.

Dodatkową atrakcją była możliwość przejścia przez labirynt w kukurydzy - wędrówka połączona z szukaniem wyjścia w kukurydzianej dżungli to zabawa i dawka adrenaliny w jednym zarówno dla dzieci i dorosłych.

Jako, że najlepsze efekty daje połączenie zajęć teoretycznych z praktyką, zwłaszcza z zajęciami plenerowymi, gdzie można w praktyce dotknąć, zaobserwować, poczuć - poprzez tę formę edukacji chcieliśmy działać praktycznie: by dzieci mogły nie tylko zapoznać się z teorią, ale także, poprzez obserwacje w terenie - lepiej zapamiętać różnorodne informacje. Dzięki działaniu wielokierunkowemu - mnogości bodźców (w tym: obserwacji roślin, możliwości ich dotknięcia, powąchania (zwłaszcza ziół), obserwacji oczyszczania ścieków, itp.) dzieci mogły więcej zobaczyć, zapamiętać, zrozumieć.

Dziecko w świecie przyrody, to nie tylko nauka gotowych faktów do zapamiętania, ale poznawanie otaczającego świata poprzez dotyk, węch, słuch i obserwację.